

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1181/2502

นายแก้ว หื่น แซ่ขอ โจทก์ นายแดง ชันภักดี จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 137, ป.อ. มาตรา 59, กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 118, กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 43

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์จำเลยทำสัญญากัน โดยจำเลยยอมให้อาที่ดินของจำเลยให้โจทก์ยื่นคำร้องขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ภายใน 6 เดือนนับแต่วันทำสัญญา ในการนี้โจทก์ตกลงให้เงินแก่จำเลยเป็นการตอบแทน ต่อมาพ้นเวลา 6 เดือน นับแต่วันทำสัญญาดังกล่าว จำเลยได้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อพนักงานโลหกิจว่า จนบัดนี้ โจทก์ก็ยังไม่ได้รับอนุญาตให้เปิดการทำเหมืองได้ จำเลยจึงขอคัดค้านการอ้างสิทธิของโจทก์โดยจำเลยไม่ยอมให้ใช้ที่ดินของจำเลย ฯลฯ เช่นนี้ แม้ความจริงโจทก์จะได้ยื่นคำร้องขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ภายใน 6 เดือนนับแต่วันทำสัญญากันนั้นไว้แล้วก็ตาม แต่เมื่อข้อความในสัญญามีเหตุทำให้จำเลยเข้าใจได้ดังคำร้องคัดค้านของจำเลยแล้ว โจทก์จะหาว่าจำเลยแจ้งความเท็จหาได้ไม่

คำพิพากษา

ได้ความว่า โจทก์จำเลยทำสัญญากันไปว่า จำเลยมีที่ดินตามใบแจ้งการครอบครองแปลงหนึ่ง จำเลยยอมยกให้โจทก์ยื่นเรื่องขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ลงในที่แปลงนี้ได้ จำเลยขอคิดค่าชดเชยในที่ดินนี้ 50,000 บาท ในวันทำสัญญาจำเลยได้รับเงินจากโจทก์แล้ว 3,000 บาท ส่วนเงินที่เหลือจะรับกันในวันโอนกรรมสิทธิ์ หรือเมื่อใบอนุญาตให้เปิดการทำเหมืองในที่ดินนี้ตกมาถึง และโจทก์ต้องยื่นเรื่องขอประทานบัตรในกำหนด 6 เดือน นับแต่วันทำสัญญา ถ้าพ้นกำหนด โจทก์ไม่ได้ขอประทานบัตรลงในที่แปลงนี้ถือว่าสัญญานี้สิ้นสุดลง ใช้ไม่ได้ต่อไป เงินมัดจำต้องเป็นพับไปจะเรียกกลับคืนไม่ได้ แต่หลังจากทำสัญญานั้นเกิน 6 เดือนแล้ว จำเลยได้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อโลหกิจจังหวัดพังงาว่า ตามที่โจทก์ได้ตกลงทำสัญญากับจำเลย เอาที่ดินของจำเลยไปยื่นขอประทานบัตรเพื่อเปิดการทำเหมืองโดยมีเงื่อนไขว่า จะยื่นขอให้ได้เปิดการทำเหมืองภายในกำหนด 6 เดือนเท่านั้น แต่จนบัดนี้โจทก์ก็ยังไม่ได้รับอนุญาตเปิดการทำเหมือง เมื่อพ้นกำหนดเช่นนี้แล้ว จำเลยถือว่าหมดการผูกพันกับโจทก์แล้ว และจำเลยขอคัดค้านการอ้างสิทธิของโจทก์โดยจำเลยไม่ยินยอมให้ใช้ที่ดินของจำเลย ฯลฯ โจทก์จึงฟ้องหาว่า จำเลยแจ้งความเท็จต่อโลหกิจจังหวัดพังงา โดยโจทก์ถือว่าในสัญญากำหนดแต่เพียงว่า โจทก์จะต้องยื่นเรื่องขอประทานบัตรภายใน 6 เดือน ซึ่งโจทก์ก็ได้ยื่นภายในกำหนดแล้วค่าคัดค้านของจำเลยจึงเป็นความเท็จ ทำให้โจทก์เสียหายขอให้ลงโทษตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 118 และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้วเห็นว่า คำแจ้งความเท็จของจำเลยไม่ได้ทำให้โจทก์เสียหาย ทางการสั่งยกเรื่องราวของโจทก์เพราะโจทก์ขอประทานบัตรทับที่ดินที่เขาขอผูกขาดไว้แล้ว เป็นความผิดของโจทก์เอง ไม่ใช่เพราะค่าคัดค้านของจำเลย การกระทำของจำเลยยังไม่ครบองค์ความผิดตามมาตรา 118, 137 ตามที่โจทก์ฟ้อง พิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์เห็นว่า ในสัญญาไม่มีคำว่า "ให้ได้" แต่คำร้องของจำเลยมีคำว่า "ให้ได้" ก็ดี ก็เป็นเรื่องที่จำเลยถือเอาการแปลข้อความในสัญญาเป็นเหตุที่จะปฏิเสธสัญญา คือ โจทก์จะต้องยื่นคำขอประทานบัตรเปิดทำเหมืองแร่

ภายในกำหนด 6 เดือน เมื่อล่วงเลยกำหนดเวลาเช่นนี้ จำเลยยื่นคำร้องคัดค้านปฏิเสธสัญญาว่า
หมดการผูกพันกับโจทก์ต่อไป จึงไม่ใช่เรื่องจำเลยแจ้งความเท็จพิพากษายืน โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาสั่ง
รับฎีกาของโจทก์ว่าเป็นปัญหาข้อกฎหมาย ศาลฎีกาเห็นพ้องกับศาลอุทธรณ์ว่า จำเลยยังไม่ได้
ทำผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานดังฟ้อง แต่เป็นเรื่องที่จำเลยแปลสัญญาหรือเข้าใจข้อ
ความในสัญญานั้นเอง กล่าวคือ ในสัญญามีกำหนดเวลา 6 เดือน เป็นการตายตัวอยู่และได้กำหนด
กันไว้ว่า ถ้าพ้นกำหนด 6 เดือน นับแต่วันทำสัญญาแล้ว สัญญาเป็นอันเลิกกันใช้ไม่ได้ต่อไป เมื่อ
จำเลยยื่นคำร้องต่อพนักงานโลหกิจ ก็พ้นเวลา 6 เดือน นับแต่วันทำสัญญาแล้ว จึงเห็นได้ว่า จำเลย
น่าจะเข้าใจว่า ตามสัญญาโจทก์จะต้องยื่นคำขอ"ให้ได้" เปิดการทำเหมืองภายใน 6 เดือนเท่านั้น
ตามที่ปรากฏในคำร้องของจำเลย เพราะถ้าตามสัญญานั้นให้สิทธิโจทก์ที่จะยื่นคำร้องขอ
ประทานบัตรเมื่อไร ๆ ก็ได้ภายใน 6 เดือน ส่วนจะได้รับอนุญาตประทานบัตรเมื่อไร ไม่มีกำหนด ซึ่ง
อาจเป็นปีหรือหลาย ๆ ปีก็ได้ ถ้าเป็นเช่นนี้ คู่สัญญาก็ไม่น่าจะกำหนดเลิกสัญญากันไว้เมื่อข้อ
ความในสัญญามีเหตุทำให้จำเลยเข้าใจได้ดังคำร้องของจำเลยโจทก์จะหาว่าจำเลยแจ้งความเท็จหา
ได้ไม่ ศาลฎีกาพิพากษายืน

องค์คณะ

อรรถพิศาลโสภณ · ประมูล สุวรรณศร · พัทธกษมนุศาสตร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1181/2502>